

PUHEET TATARIALAIS-BASHKIIRIALAISEN NEUVOSTOTASAVALLAN PERUSTAVAN EDUSTAJAKOKOUKSEN KOOLLEKUTSUMISTA KÄSITTELEVÄSSÄ NEUVOTTELUKOKOUKSESSA

toukokuun 10—16 pnä 1918¹⁶

1. NEUVOTTELUKOKOUKSEN AVAUSPUHE

toukokuun 10 pnä

Toverit! Tämä neuvottelukokous on kutsuttu koolle Kansallisuusasiain Kansankomissariaatin aloitteesta ja Kansankomissaarien Neuvoston, sen puheenjohtajan, suostumuksella.

Neuvottelukokouksen tarkoituksena on muodostaa toimikunta kysymyksessä olevan alueen Neuvostojen perustavan edustajakokouksen koollekutsumista varten. Tulevan edustajakokouksen tehtävänä on määrittellä tatarialais-bashkiirialaisen autonomian rajat ja luonne. Autonomia-ajatus johtuu itse Lokakuun vallankumouksen olemuksesta, joka vallankumous antoi kansallisuuksille vapauden. Venäjän kansojen oikeuksien julistus, jonka Kansankomissaarien Neuvosto julkaisi lokakuun päivinä, ja Neuvostojen III edustajakokouksen tunnettu päätös, joka julisti Venäjän sellaisten autonomisten alueiden federatioksi, jotka eroavat toisistaan erikoisten elämäntapojensa ja kansallisen kokoonpanonsa puolesta, ovat vain Lokakuun vallankumouksen olemuksen muodollinen ilmaus.

Neuvostojen III edustajakokous määritteli Neuvostotasavallan Perustuslain yleiset säännökset ja kehoitti Venäjän kansojen työtätekeviä aineksia lausumaan mielipiteensä, minkälaisiin konkreettisiin valtiollisiin muotoihin ne haluaisivat konstituerautua omilla alueillaan ja minkälaisiin suhteisiin ne haluaisivat asettua maan keskuksen kanssa. Kaikista alueista tietääkseni vain Suomi ja Ukraina ovat lausuneet määritellysti mielipiteensä... ne lausuvat olevansa riippumattomuuden kannalla. Ja sen jälkeen, kun Kansankomissaarien Neuvosto tuli vakuuttuneeksi, ettei ainoastaan näiden maiden porvaristo, vaan myöskin niiden proletaariset ainekset haluavat riippumattomuutta, niin ne, nämä maat, saivat esteettömästi sen, mitä olivat vaatineet.

Mitä tulee muihin alueisiin, niin niiden työtätekevät ainekset ovat osoittautuneet kansallisuusliikkeen kysymyksissä jonkin verran hitaammiksi. Mutta mitä enemmän heillä ilmeni hitautta, sitä suurempaa aktiivisuutta osoitti porvaristo. Miltei kaikkialla, kaikilla alueilla muodostettiin porvarillisia autonomisia ryhmiä, jotka järjestivät „kansallisia neuvostoja“, jakoivat alueensa erillisiksi kansallisiksi kuurioiksi, joilla oli kansalliset rykmentit, kansalliset tulo- ja menosäännöt j.n.e., ja muuttivat tämän vuoksi maansa kansallisuustaistelun ja chauvinismin areenaksi. Nämä autonomiset ryhmät (tarkoiton tatarialaisia, bashkiiralaisia, kirgiisialaisia, gruusialaisia, armenialaisia y.m. „kansallisia neuvostoja“), kaikki nämä „kansalliset neuvostot“ tavoittelivat vain yhtä: sellaisen autonomian saamista, ettei keskusvalta puuttuisi niiden asioihin eikä valvoisi niitä. „Antakaa meille

autonomia, niin sitten me tunnustamme keskus-Neuvostovallan, mutta paikallisia Neuvostoja me emme voi tunnustaa, ne eivät saa puuttua meidän asioihimme, me järjestäydymme siten kuin haluamme, siten kuin osaamme, me menettelemme omien kansallisten työläistemme ja talonpoikaimme kanssa siten kuin hyväksi näemme“. Sellaista on se autonomia, olemukseltaan porvarillinen autonomia, jota porvarit tavoittelevat vaatiessaan itselleen täyttä valtaa „omiin“ työätekeviin joukkoihinsa nähden autonomian sisällä.

On itsestään ymmärrettävää, että Neuvostovalta ei voi hyväksyä tuollaista autonomiaa. Neuvostovalta ei voi suostua siihen, että autonomia annettaisiin sitä varten, että tämän autonomian sisällä kaikki valta kuuluisi kansalliselle porvaristolle, joka vaatii Neuvostojen puuttumattomuutta, ja tatarialaiset, bashkiirialaiset, gruusialaiset, kirgiisialaiset, armenialaiset y.m. työläiset annettaisiin tatarialaisten, gruusialaisten, armenialaisten ja muiden porvareiden raadeltaviksi.

Autonomia on muoto. Koko kysymys on siitä, minkälainen luokkasisältö puetaan tähän muotoon. Neuvostovalta ei lainkaan vastusta autonomiaa — se on autonomian kannalla, mutta sellaisen autonomian, jossa kaikki valta olisi työläisten ja talonpoikain käsissä ja jossa kaikkien kansallisuuksien porvarit olisi syrjäytetty ei vain vallasta, vaan myöskin hallituselinten vaaleihin osallistumisesta.

Sellaista autonomiaa onkin autonomia neuvostoperusteilla.

On olemassa kaksi autonomian tyyppiä. Ensimmäinen tyyppi — aitonatsionalistinen autonomia. Tämä

autonomia on rakennettu eksterritoriaalisesti, natsionalismin perusteille. „Kansalliset neuvostot“, kansalliset rykmentit näiden neuvostojen ympärillä, väestön karsinoiminen kansallisiin kuurioihin, tällöin kiertämätön kansallisuuksien välinen riita,— sellaisia ovat tulokset tämän tyyppisestä autonomiasta. Tämän tyyppinen autonomia johtaa työväen ja talonpoikain edustajain Neuvostojen kiertämättömään tuhoon. Porvarillinen Rada pyrki tämän tyyppiseen autonomiaan. On luonnollista, että kasvaakseen ja kehittyäkseen Radan oli pakko käydä sotaa työväen ja talonpoikain Neuvostoja vastaan. Samaan tulokseen johti Taka-Kaukaasiassa armenialaisten, gruusialaisten ja tataarialaisten kansallisten neuvostojen olemassaolo. Gegotshkori oli oikeassa sanoessaan Taka-Kaukaasian edustajain Neuvostoille ja Komissariaatille: „Tiedätkö te, että Komissariaatti ja edustajain Neuvostot ovat muuttuneet luulukuviksi, sillä kaikki valta on tosiasiallisesti siirtynyt kansallisten neuvostojen käsiin, joilla on omat kansalliset rykmenttinsä“.

Tämän tyyppisen autonomian me periaatteellisesti hylkäämme.

Me ehdotamme toisen tyyppistä autonomiaa, sellaisten alueiden autonomiatyyppiä, joissa vallitsevana on yksi tai muutama kansallisuus. Ei minkäänlaisia kansallisia kuurioita, ei minkäänlaisia kansallisia raja-aitoja! Autonomian tulee olla neuvostoautonomia, joka nojautuu edustajain Neuvostoihin. Se merkitsee, että ihmisten välisen rajankäynnin kysymyksessäolevalla alueella pitää tapahtua ei kansallisen tunnusmerkin mukaan, vaan luokkatunnusmerkin

mukaan. Luokkakantaiset edustajain Neuvostot autonomian perustana, autonomia näiden edustajain Neuvostojen tahdon ilmaisemisen muotona — sellainen on meidän esittämämme neuvostoautonomian luonne.

Porvarillinen maailma on kehittänyt yhden määrätyn muodon suhteille, jotka alueautonomioilla on keskukseen. Tarkoitin Pohjois-Amerikkaa, Kanadaa ja Sveitsiä. Siellä, noissa maissa, keskusvalta muodostuu yleisvaltakunnallisesta parlamentista, jonka valitsee valtioiden (tai kantonien) koko väestö, ja federationeuvostosta, jonka valtioiden (tai kantonien) hallitukset valitsevat samanaikaisesti. Tällä tavalla muodostuu kaksikamarijärjestelmä, jolle on ominaista lainsäädäntövitkutetus ja kaiken vallankumouksellisen asian tukahduttaminen.

Me vastustamme tällaista vallan rakentamisen järjestelmää maassa. Me emme vastusta sitä vain siksi, että sosialismi hylkää perinjuurin tällaisen kaksikamarijärjestelmän, vaan myöskin elettävänämme olevan ajankohdan käytännöllisten näkökohtien vuoksi. Asia on niin, että nykyisenä siirtymisaikana, jolloin porvaristo on lyöty hajalle, mutta sitä ei ole vielä nujerrettu lopullisesti; jolloin taloudellisella ja elintarvikkeiden alalla vallitsevaa rappiotilaa, jota porvariston vehkeilyt syventävät, ei ole vielä saatu poistettua; jolloin vanha, kapitalistinen maailma on murskattu, mutta uutta, sosialistista maailmaa ei ole vielä rakennettu, — tällaisena aikana maa tarvitsee voimallisen yleisvenäläisen vallan, joka kykenee nujertamaan lopullisesti sosialismin viholliset ja järjestämään uuden, kommunistisen talouden. Lyhyemmin sanoen, me tarvitsemme sen, mitä on tapana nimit-

tää kaupungin ja maaseudun proletariaatin diktatuuriksi. Paikallisten ja alueiden suvereenisten valtaelimiin luominen rinnan keskusvallan kanssa tällaisena ajankohtana merkitsisi tosiasiaassa kaikenlaisen vallan luhistumista ja palaamista takaisin kapitalismiin. Juuri tämän vuoksi on keskusvallan käsiin jätettävä kaikki koko maalle tärkeät tehtävät ja annettava alue-elimille pääasiallisesti puhtaasti alueluontoiset hallinnollis-valtiolliset ja kulttuurialan tehtävät. Sellaisia ovat: koulu-, oikeus- ja hallintolaitokset, välttämättömät valtiolliset toimenpiteet, yleisten asetusten täytäntöönpanon muodot ja keinot kansallisen elämän ehtoihin sovellettuina, — kaikki tämä tapahtuu väestön omalla, sille ymmärrettävällä kielellä. Juuri tämän vuoksi yleisesti tunnustettu alueyhtymäin tyyppi, jonka johdossa on alueen Toimeenpaneva Keskuskomitea, on tällaisen autonomian tarkoituksenmukaisin muoto.

Sellainen on se autonomian tyyppi, jonka välttämättömyyden nykyisenä siirtymisaikana sanelevat sekä proletariaatin diktatuurin lujittamisen edut että Venäjän kaikkien kansakuntien proletaarien yhteisen taistelun edut porvarillista natsionalismia, tuota imperialismiin viimeistä suojamuuria vastaan.

Kaikki tämä määrää riittävän selvästi neuvottelukokouksemme tehtävät. Neuvottelukokouksemme kuulee selostukset paikkakunnilta saadakseen yleiskuvan kysymyksessäolevan alueen kansallisuksien työtätekevien joukkojen vaatimuksista. Sitten se laatii yleisen ennakkoluonnoksen alueesta, jonka työtätekevä väestö tulee osallistumaan alueen Neuvostojen perustavan edustajakokouksen vaaleihin, jolloin vaalioikeus

annetaan ei vain kysymyksessäolevan autonomisen alueen, vaan myöskin viereisten piirien Neuvostoihin järjestyneille työtätekeville joukoille. Lopuksi neuvottelukokous valitsee toimikunnan, jonka tehtäväksi annetaan alueen Neuvostojen perustavan edustajakokouksen koollekutsuminen. Autonomiia koskevan kysymyksen ratkaiseminen, autonomian toimivallan määrittäminen ja alueen rajojen lopullinen säätäminen jätetään perustavan edustajakokouksen tehtäväksi.

Sellaisia ovat tämän neuvottelukokouksen tehtävät.

Avatessani tämän neuvottelukokouksen rohkenen lausua vakaumuksenani, että kokous suoriutuu kunnialla sille asetetuista tehtävistä.

2. PUHE NEUVOTTELUKOKOUKSEN LOPUSSA

toukokuun 16 pnä

Sallikaa minun lausua keskus-Neuvostovallan nimessä, että Kansankomissaarien Neuvosto on aina pitänyt ja pitää edelleenkin pyhänä velvollisuutenaan auttaa Idän ja ennen kaikkea eniten vääryyttä kärsineen muhamettilaisen Idän kansojen sorrettujen ja riistettyjen joukkojen vapautusliikettä. Meidän vallankumouksemme koko luonne, itse Neuvostovallan olemus, koko kansainvälinen tilanne ja vihdoin jopa Venäjän maantieteellinen sijaintikin imperialistisen Euroopan ja sorretun Aasian välillä, — kaikki tämä epäilemättä sanelee Neuvostovallalle Idän sorrettujen kansojen veljellisen tukemisen politiikan niiden taistelussa vapautuksensa puolesta.

Kaikista nykyään olemassaolevista sorron muodoista kaikkein hiottuin ja vaarallisin muoto on kansallisuus-sorto. Se on hiottu, sillä se peittää soveliaasti porvariston rosvonkasvot. Se on vaarallinen, sillä se johtaa taitavasti salamat syrjään porvaristosta ja saa aikaan kansallisia yhteenottoja. Kun eurooppalaisten rosvojen onnistui syöstä työläiset toisiaan vastaan yleismaailmallisen teurastamon areenalla, kun heidän on onnistunut tähän saakka vielä jatkaa tuota teurastusta, — niin se on tapahtunut muun muassa siksi, että porvarillisen natsionalismin voima, joka on huumannut Euroopan työläisten mieliä, ei ole vielä ehtynyt. Natsionalismi on se viimeinen tukikohta, josta porvaristo on lyötävä pois, jotta se voitaisiin voittaa lopullisesti. Mutta kansallisuuskysymyksen sivuuttaminen, sen huomiottajättäminen ja kieltäminen, kuten eräät tovereistamme tekevät, ei vielä merkitse natsionalismin murskaamista. Ei likimainkaan! Natsionalistinen nihilismi vain vahingoittaa sosialismin asiaa ja valaa vettä porvarillisten natsionalistien myllyyn. Natsionalismin murskaamiseksi on ennen kaikkea asetettava ja ratkaistava kansallisuuskysymys. Mutta sitä varten, että kansallisuuskysymys voitaisiin ratkaista avoimesti ja sosialistisesti, se on asetettava neuvostoraitelle ja alistettava kokonaan ja lopullisesti Neuvostoihin järjestyneiden työätekevien joukkojen eduille. Siten, ja vain siten, voidaan porvariston kädestä lyödä sen viimeinen henkinen ase. Nyt muodostettava tataarien ja bashkiirien Autonominen Tasavalta on tämän meidän koko vallankumouksellemme tärkeän yleiskysymyksen käytännöllistä ratkaisemista. Olkoon tämä Autonominen Tasavalta muhamettilaisen Idän kansoille

elävänä majakkana, joka valaisee sorrosta vapautumisen tietä.

Sallikaa minun ilmoittaa Tatarialais-Bashkiirialaisen Tasavallan Neuvostojen perustavan edustajakokouksen koollekutsumista käsittelevä neuvottelukokous päättyneeksi ja toivottaa teille menestystä autonomisen tasavaltanne järjestämisessä.

*„Pravda“ № 96 ja 101;
toukokuun 18 ja 24 pntä 1918*